

Брюксел, 26 ноември 2021 г.
(OR. en)

14308/21

RECH 538
COMPET 865

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	26 ноември 2021 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	14126/21
Относно:	Бъдещото управление на европейското научноизследователско пространство (ЕНП) – Закljučения на Съвета (приети на 26.11.2021 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно бъдещото управление на европейското научноизследователско пространство (ЕНП), приети от Съвета на неговото 3830-о заседание от 26 ноември 2021 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА
ОТНОСНО БЪДЕЩОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКОТО
НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКО ПРОСТРАНСТВО (ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ

- Заключениета си от декември 2015 г. относно прегледа на консултативната структура на европейското научноизследователско пространство¹, в които изтъкна отново колко важна е добре функциониращата консултативна структура, за да се гарантира последователното и ефективно осъществяване на ЕИП;
- Доклада на Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (ERAC) от декември 2020 г. относно „План за действие за 2019 г. за консултативната структура на европейското научноизследователско пространство“² и извлечените поуки от него, както и становището на ERAC от декември 2019 г. относно бъдещето на ЕИП³;
- Заключениета си от декември 2020 г. относно новото европейско научноизследователско пространство⁴, в които това пространство се определя като пространство, ориентирано към изследователите, основава се на ценности и високи постижения и е насочено към оказването на въздействие област, и в което изследователите, знанията и технологиите се подпомагат и могат да се движат свободно, а Комисията и държавите членки се призовават да разработят през 2021 г. програма за политиката за ЕИП и модел на многостепенно управление за реализиране на „новото ЕИП“, като вземат предвид свързаните с управлението елементи в съобщението на Комисията от септември 2020 г. „Ново ЕИП за научни изследвания и иновации“⁵;

¹ 14875/15.

² ERAC 1212/20.

³ ERAC 1201/20.

⁴ 13567/20.

⁵ 11400/20 + ADD1.

НОВ КОНТЕКСТ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ЕНП

1. ОТЧИТА необходимостта от преразглеждане и реформиране на рамката за управление на ЕНП, за да се отрази променената политическа среда, засягаща научните изследвания и иновациите и да се стимулират инвестициите и реформите, необходими за осигуряване на водещата ни позиция в областта на науката, както и необходимостта от по-ефективно използване на потенциала на научните изследвания и иновациите за обществото и икономиката;
2. ПРИЗНАВА по-широкото отчитане и нарасналите очаквания на обществото за ролята на научните изследвания и иновациите и тяхното оползотворяване за справяне с настоящите и бъдещите обществени, екологични и икономически предизвикателства, предизвикани, наред с другото, от COVID-19 и изменението на климата, което също така води до необходимост от обновена, по-силна и по-съгласувана европейска политика в областта на научните изследвания и иновациите; ИЗТЪКВА ОТНОВО все така актуалната значимост на фундаменталната, движена от жажда за знания наука и ПРИКАНВА държавите членки и Комисията да намерят баланс между „ориентирани към постигането на конкретни цели“ и „движени от жажда за знания“ публични инвестиции в научните изследвания и иновациите като предпоставка за постигането на новото ЕНП;
3. ПРИЗНАВА, че постигането на общите и конкретните цели, определени в рамките на ЕНП, изисква прогнозен анализ и приоритизиране на политическите инициативи в областта на научните изследвания и иновациите, повишена политическа ангажираност и по-ефективно превръщане в действия чрез координация на равнището на Съюза, както и на национално и регионално равнище;
4. СЧИТА, че специалното партньорство между Съюза и асоциираните държави, както и сътрудничеството със заинтересованите страни при прилагането на ЕНП, са важни; ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ за съобразен с всеки отделен случай подход за участието на асоциираните държави и заинтересованите страни в управителните органи, като се вземат предвид съответните им роли в прилагането на ЕНП, както и участието на имащи отношение трети държави; и ИЗТЪКВА ОТНОВО, че сътрудничеството с трети държави следва да се основава на споделени основни ценности и принципи, включително балансирана реципрочност и зачитане на академичната свобода;

5. **ПОДЧЕРТАВА** междусекторните измерения на политиката за ЕНП като основни характеристики за неговото управление, които изискват споделена ангажираност и насоченост на политическите действия; **ИЗТЪКВА СПЕЦИАЛНО**, че научните изследвания и иновациите са в сърцевината на екологичния преход, цифровата трансформация и други междусекторни цели на политиките и че следва да допринасят за разработването и изпълнението на имащите отношение политики, за което са необходими подобрен координационен интерфейс и обмен на знания на равнище ЕС и на национално равнище с такива секторни политики;
6. **ИЗТЪКВА** ролята, която плановите за възстановяване и устойчивост, Рамковата програма на Съюза за научни изследвания и иновации и инструментите на политиката на сближаване могат да изиграят в подкрепа на новото ЕНП;
7. Припомня, че е важно принципът на равенство между половете да бъде интегриран в разработването, изпълнението и мониторинга на политиките в областта на научните изследвания и иновациите, и **ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ** приноса на Декларацията от Любляна относно равенството между половете в областта на научните изследвания и иновациите към действията по линия на ЕНП в тази област;

ОБНОВЕНО УПРАВЛЕНИЕ НА ЕНП И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОЛИТИКИ

8. **ИЗТЪКВА**, че новото ЕНП и неговите приоритети изискват цялостно преработване на действащото понастоящем управление на ЕНП с цел рационализиране на ресурсите и укрепване на капацитета му за ефективно изпълнение, като същевременно се зачитат междуинституционалният баланс, принципът на субсидиарност и съответните правомощия в областта на научните изследвания и иновациите; **ПРИЗНАВА**, че новото управление на ЕНП следва да бъде оформено, наред с другото, чрез:
 - а. Пакта за научни изследвания и иновации в Европа („Пакт за научни изследвания и иновации“), в който се определят основните свързани с научните изследвания и иновации ценности и принципи на новото ЕНП, приоритетните области за действия по линия на ЕНП и механизмите за координиране на политиките;
 - б. програмата за политиката за ЕНП, предназначена да допринесе за приоритетните области от Пакта за научни изследвания и иновации, в която се определят доброволните действия по линия на ЕНП, определяни и координирани на равнището на Съюза с цел постигане на договорените резултати;

Програма за политиката за ЕНП и действия по линия на ЕНП

9. Подчертава, че постигането на новото ЕНП изисква програма за политиката за ЕНП, която да гарантира ангажираността на всички имащи отношение участници, да обхваща многообразието на националните и регионалните политически среди и да използва индивидуален и доброволен подход. Тя трябва да бъде одобрявана от Съвета на всеки три години, като същевременно се отчита дългосрочният характер на някои действия;
10. Действията по линия на ЕНП се определят в програмата за политиката за ЕНП с цел да се гарантират въздействието, надеждността и ефективността на новото ЕНП, а тяхното изпълнение на практика следва да бъде насочено към спазването на следните критерии:
- Относимост: да са насочени към поне една от приоритетните области, определени в препоръката на Съвета относно Пакт за научни изследвания и иновации, и да осигуряват ясна добавена стойност на съвместните действия;
 - Жизнеспособност: ясно да определят тяхната цел, график, основни етапи, участници и финансиране, както и очаквания им принос за осъществяването на ЕНП;
 - Ангажираност: да гарантират ангажираността на поне половината от държавите членки, представляващи критична маса с цел осигуряване на широка политическа подкрепа и предоставяне на възможности, които надхвърлят кръга на участващите държави и са от полза за всички държави членки;
11. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ по общата програма за политиката за ЕНП за периода 2022—2024 г., представена в приложението, СЧИТА я за динамичен документ, който може да подлежи на корекции от Съвета през целия си срок на действие, и ПРИЗОВАВА за нейното изпълнение от Комисията и държавите членки в сътрудничество с асоциираните държави, заинтересованите страни и имащите отношение трети държави, когато е приложимо;

12. ПРИКАНВА Комисията да представи обяснителни документи за всяко действие по линия на ЕНП, посочено в приложението, и въз основа на това ПРИКАНВА ERAC да представи до април 2022 г. становището си по програмата за политиката за ЕНП, за да се улеснят държавите членки и, когато е приложимо, асоциираните държави при определянето, в рамките на първата половина на 2022 г., на действията по линия на ЕНП, в които желаят да участват; ПРИЗОВАВА държавите членки и ПРИКАНВА асоциираните държави да предоставят информация относно внедряването на действията на национално равнище; ИЗТЪКВА, че всяка държава членка и асоциирана държава трябва сама да определи как действията по линия на ЕНП, в които избира да участва, следва да бъдат разглеждани на национално равнище; ПРИКАНВА държавите членки и асоциираните държави да определят оптималния национален процес за предоставяне, на онлайн платформата за политиката за ЕНП, на информация относно мерките, включително потенциалните реформи или инвестиции, които са от значение за избраните действия по линия на ЕНП и за приоритетите на ЕНП, в т.ч. отразените в избраните инструменти на националните политики, като стратегии, национални планове за действие или пътни карти, когато има такива;

Структура за управление на ЕНП

13. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че ролята на Съвета за вземане на решения и насочване на политиките в рамките на управлението на ЕНП включва по-специално одобряването на дългосрочни насоки под формата на препоръка на Съвета относно Пакт за научни изследвания и иновации в Европа и на средносрочни приоритети под формата на програма за политиката за ЕНП, като и двете неща по принцип се основават на инициативи на Комисията, и тяхното преразглеждане в отговор съответно на междинната оценка на програмата за политиката за ЕНП и на оценката на Пакта за научни изследвания и иновации в Европа; ПРИЗОВАВА Комисията да информира редовно Съвета, включително чрез подготвителните му органи, за работата, извършвана от Форума на ЕНП; ПРИПОМНЯ ролята на Съвета за предоставяне на допълнителни политически насоки по всяко време чрез инициативи като заключения на Съвета и резолюции на Съвета по всички въпроси, свързани с ЕНП и с научните изследвания и иновациите;

14. Приканва председателствата на Съвета да разгледат възможността за организиране на конференции на равнище министри относно ЕНП, които да предоставят информация за развитието на ЕНП, като по целесъобразност се основават на работата на съответните органи за управление на ЕНП⁶;
15. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че Комитетът за европейското научноизследователско пространство и иновациите (ERAC) е съвместният консултативен комитет на високо равнище по въпросите на стратегическата политика, който предоставя консултации на ранен етап на Съвета, Комисията и държавите членки по стратегическите въпроси на политиките в областта на научните изследвания и иновациите; ОТЧИТА, че е необходимо да се възложи на ERAC мандат, който ще му даде възможност да предоставя консултации относно стратегическата насока на европейската и националната политика в областта на научните изследвания и иновациите; ПРЕПОРЪЧВА преразгледаният мандат да включва, наред с другото, елементи за:
- предоставяне на консултации по стратегическите насоки на политиките и бъдещите тенденции, които изискват усъвършенстване на политиките на равнище ЕС и на национално, включително регионално, равнище в областта на научните изследвания и иновациите, включително по текущата и следващата Рамкова програма на Съюза за научни изследвания и иновации и други имащи отношение инициативи на Съюза, стимулирани от научните изследвания и иновациите;
 - даване на тласък за актуализиране на програмата за политиката за ЕНП чрез предоставяне на ранен етап на стратегически консултации, вземащи предвид и информацията за напредъка, постигнат по текущите действия по линия на ЕНП;
 - размисъл и предоставяне на консултации относно новите изисквания на политиките, отговарящи на критериите на програмата за политиката за ЕНП, през целия период на изпълнение на тази програма;
 - взаимодействие със структури за управление и координация на подобно равнище в други имащи отношение области на политиките, като например висшето образование и промишлеността;

⁶ 14989/18 и 13567/20.

16. ОТЧИТА ролята на Форума на ЕНП, включително неговите евентуални подгрупи, като орган, създаден от Комисията, който отговаря за засилване на координацията с цел ефективно изпълнение на програмата за политиката за ЕНП, като подкрепя Комисията и държавите членки при изпълнението на действията по линия на ЕНП; СЧИТА, че форумът на ЕНП следва:

- да участва в разработването и координирането между Комисията и държавите членки на подготовката на инициативите на Комисията във връзка с бъдещите актуализации на програмата за политиката за ЕНП, както и в обсъждането на съгласуваността с други политики;
- да участва в разработването и координирането на изпълнението на действията по линия на ЕНП между Комисията, държавите членки и, в зависимост от случая, асоциираните държави, заинтересованите страни, както и имащите отношение трети държави;
- да анализира мониторинга и оценката на изпълнението на програмата за политиката за ЕНП чрез таблицата с показатели за ЕНП и информацията, предоставяна чрез платформата за политиката за ЕНП, и да допринася за работата на Комисията при изготвянето на доклад до Съвета;
- да действа като посредник при подготовката на кандидатури за допълнителни действия по линия на ЕНП с променлива геометрия, с подкрепата на Съюза, когато е целесъобразно, както и при обмена на най-добри практики относно националните политики и мерки в областта на ЕНП;

ПРЕДСТОЯЩИ СЪПКИ

17. ПРИКАНВА Комисията да създаде до края на 2021 г. Форума на ЕНП; СЧИТА, че съвместното председателство на Форума на ЕНП от страна на Комисията и представител на държава членка ще доведе до по-голяма ангажираност и по-ефективно прилагане на обновеното ЕНП; по подобен начин неговите подгрупи могат да бъдат председателствани или съпредседателствани от Комисията и/или от държава членка или, при условие че е постигнато съгласие във форума за ЕНП, да бъдат съпредседателствани от асоциирана държава или представител на заинтересованите страни;

18. ПРИКАНВА Комисията да представи на Съвета до средата на 2022 г. рамка за мониторинг и оценка на изпълнението на ЕНП, разработена съвместно с Форум на ЕНП, и да му предостави информация за напредъка в изпълнението на програмата за политиката за ЕНП в средносрочен план въз основа на обсъжданията, проведени от Форум за ЕНП; ПРИПОМНЯ, че ERAC може да бъде призован да предоставя консултации по тези инициативи по всяко време;
19. ПРЕПОРЪЧВА участието в подбрани заседания на Форум на ЕНП или в конкретни точки от дневния им ред при подготовката на инициативата на Комисията относно програмата за политиката за ЕНП да бъде ограничено до представители на Комисията и на държавите членки, като същевременно се провеждат консултации със заинтересованите страни и асоциираните държави, както и с имащите отношение трети държави;
20. ПРЕДЛАГА в рамките на Форум на ЕНП да бъде създаден управителен комитет, състоящ се от Комисията и от настоящата и следващата тройка председателства на Съвета, който да подготвя заседанията му; ПРЕПОРЪЧВА, въз основа на предложение от управителния комитет, Форумът на ЕНП да прилага, доколкото е възможно, последователен подход към участието на асоциираните държави, имащите отношение трети държави и заинтересованите страни в работа му;
21. СЧИТА, че заинтересованите страни следва да бъдат привличани по-систематично за участие в осъществяването на ЕНП на равнището на Съюза и на национално равнище; ПОДЧЕРТАВА, че участието на заинтересованите страни от дадена държава следва да се гарантира на национално равнище; във връзка с работата на Форум на ЕНП и неговите евентуални подгрупи ПРИКАНВА Комисията да предвиди, че форумът на ЕНП:

- ще осигури, на имащите отношение негови заседания, представително участие на обединяващи на равнище ЕС организации или други подходящи представителни организации, имащи отношение на равнище ЕС, за следните седем вида заинтересовани страни: университети и други висши учебни заведения, научноизследователски и технологични организации, предприятия с интензивно използване на научни изследвания и иновации, включително МСП, отделни изследователи и новатори, включително в ранните и средните етапи на техните кариери, научноизследователски инфраструктури, организации за финансиране на научни изследвания и иновации и академии на науките;
- ще създаде отворен, доброволен онлайн регистър на заинтересованите страни с цел повишаване на прозрачността при определянето на заинтересованите страни в ЕНП, участващи в работата на Форума на ЕНП и неговите евентуални подгрупи, като взема предвид съответните тематични въпроси;
- ще вземе предвид институционалната автономност на публичните и частните научноизследователски организации и висши учебни заведения при обсъждането на потенциалните реформи на политиките в областта на научните изследвания и иновациите на всички имащи отношение равнища;

22. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ да преразгледа мандата на ERAC, за да отрази новото управление на ЕНП, включително ограничаването на членството до представители на държавите членки с високо изпълнително равнище на отговорност за политиките в областта на научните изследвания и иновациите; ПРИЗНАВА добавената стойност на съвместното председателство на ERAC от страна на представители на държавите членки и Комисията и ПРЕДЛАГА асоциираните държави, както и имащи отношение трети държави, външни експерти и заинтересовани страни да бъдат канени да участват в имащи отношение заседания на ERAC по конкретни теми от дневния ред; ПРЕДЛАГА настоящата и следващата тройка председателства на Съвета да бъдат представени в управителния съвет на ERAC, който подбира и подготвя теми за стратегическите дискусии на ERAC, като при необходимост се подпомага от ad-hoc работни групи на ERAC и по целесъобразност получава информация за работата на Форума на ЕНП;
23. СЧИТА, че създаването на ограничени във времето, ориентирани към постигане на резултати и обвързани с цели подгрупи на Форума на ЕНП, следва в надлежно обосновани случаи да бъдат стандартният подход за изпълнение на действията по линия на ЕНП;

24. ПРЕДЛАГА — за координирането и изпълнението на политиката за научни изследвания и иновации в областта на научноизследователските инфраструктури и партньорствата за научни изследвания и иновации — постоянните управленски структури, Европейският стратегически форум за научноизследователски инфраструктури (ESFRI), центърът за знания по партньорствата и управителният съвет на Европейския облак за отворена наука да продължат своята работа като независими експертни групи на Комисията, тясно да координират и редовно да информират Форума на ЕНП; ИЗТЪКВА, че тези структури следва да вземат предвид обновения подход към управлението на ЕНП, включително възможността да бъдат председателствани или съпредседателствани от представители на Комисията и/или държавите членки;
25. Подчертава интегриращата и структурираща роля на научноизследователските инфраструктури на всички равнища, включително електронните инфраструктури, в европейската екосистема на знанието и иновациите, ОДОБРЯВА пътната карта на ESFRI, приета през 2021 г., ПРИВЕТСТВА текущата оценка на правната рамка на консорциума за европейска научноизследователска инфраструктура (ERIC) и ИЗТЪКВА ОТНОВО поканата си към Комисията да представи до 2022 г. следващия доклад за изпълнението на ERIC;
26. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ съществуващите групи, свързани с ЕНП: специализираните състави на ERAC Група на високо равнище за съвместно планиране (ГСП) и Стратегически форум за международно научно и технологично сътрудничество (SFIC), както и постоянните работни групи по човешки ресурси и мобилност, по равенство между половете в областта на научните изследвания и иновациите и по отворена наука и иновации, да прекратят работата си като групи в обхвата на компетентност на Съвета; ПРЕПОРЪЧВА тяхната работа да бъде взета предвид и, ако бъде решено в рамките на Форума на ЕНП, да бъде продължена в неговите рамки, доколкото допринася за изпълнението на новата програма за политиката за ЕНП;
27. КАТО ПРИЗНАВА новия глобален подход към научните изследвания и иновациите, изложен в заключенията на Съвета относно глобалния подход към научните изследвания и иновациите – стратегията на Европа за международно сътрудничество в един променящ се свят, ПРЕПОРЪЧВА да бъде създадена постоянна подгрупа на Форума на ЕНП, председателствана съвместно от държавите членки и Комисията, за да се вземе предвид и да бъде продължена работата на SFIC;

28. ПРИКАНВА държавите членки, асоциираните държави и други имащи отношение трети държави да осигурят подходящи ресурси за изпълнението, мониторинга и оценката на действията и приоритетите на ЕНП на национално и/или регионално равнище; НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА Комисията да полага усилия за намаляване на бюрокрацията и административната тежест при осъществяването на онлайн политическата платформа и при провеждането на двустранни диалози между държавите членки и Комисията.
-

ПРОГРАМА ЗА ПОЛИТИКАТА ЗА ЕНП ЗА ПЕРИОДА 2022—2024 г.

В настоящата програма за политиката за ЕНП се съдържа каталог на доброволните действия по линия на ЕНП за периода 2022—2024 г. с цел да се допринесе за приоритетните области, определени в Препоръката на Съвета относно Пакт за научни изследвания и иновации в Европа. Това е първата стъпка към цялостното разглеждане на приоритетните области, посочени в пакта. Държавите членки и асоциираните държави се приканват да определят в кои действия желаят да участват и да решат как тези действия следва да бъдат предприети на национално равнище. Последващите варианти на програмата за политиката за ЕНП ще продължат да допълват тези действия в дългосрочен план.

Програмата се основава главно на съобщението на Комисията „Ново ЕНП за научни изследвания и иновации“ и на заключенията на Съвета от декември 2020 г. относно новото европейско научноизследователско пространство, от май 2021 г. „Задълбочаване на ЕНП: гарантиране на привлекателни и устойчиви кариери и условия на труд на изследователите и реализиране на движението на мозъци“ и от септември 2021 г. относно глобалния подход към научните изследвания и иновациите.

Следните действия по линия на ЕНП са подредени в съответствие с приоритетните области в Пакта за научни изследвания и иновации:

Приоритетна област: Задълбочаване на действително функциониращ вътрешен пазар на знания

Действия по линия на ЕНП	Резултати
1. Създаване на условия за открит обмен на знания и повторно използване на резултатите от научните изследвания, включително чрез развитието на Европейския облак за отворена наука (EOSC)	• Внедряване на принципите на отворената наука и определяне на най-добрите практики в областта на отворената наука • Внедряване на основните компоненти и услуги на EOSC и обединяване на съществуващите инфраструктури за данни в Европа, като се работи за оперативната съвместимост на научноизследователските данни • Създаване на механизъм за мониторинг с цел събиране на данни и сравнителен анализ на инвестициите, политиките, резултатите от научните изследвания в областта на цифровите технологии, уменията в областта на отворената наука и инфраструктурния капацитет, свързан с EOSC
2. Предлагане на законодателна и регулаторна рамка на ЕС за авторското право и данните, подходяща за научни изследвания	• Определяне на пречките и предизвикателствата пред достъпа и повторното използване на резултати от публично финансирани НИИ и публикации и данни за научни цели и определяне на потенциалните въздействия върху научните изследвания чрез анализ на съответните разпоредби на законодателството и съответните регулаторни рамки на ЕС за авторското право и данните, както и на съответните институционални и национални инициативи • Предлагане на законодателни и незаконодателни мерки за подобряване на настоящите законодателни и регулаторни рамки на ЕС в областта на авторското право и данните
3. Напредък към реформата на системата за оценка на научните изследвания, изследователите и институциите с цел подобряване на тяхното качество, резултати и въздействие	• Анализ на правните и административните пречки на национално и транснационално равнище за модерна система за оценка на научните изследвания • Създаване на коалиция на европейските организации, финансиращи и провеждащи научни изследвания, които се споразумяват за нов подход за оценка на научните изследвания след широки и приобщаващи консултации на европейско и международно равнище • План на коалицията за изпълнение с цел въвеждане на новия подход, включително пилотни проекти в различни области

4. Насърчаване на привлекателни и устойчиви научноизследователски кариери, балансирано движение на таланти и международна, трансдисциплинарна и междусекторна мобилност в цялото ЕНП	• Разработване на европейска рамка за научноизследователски кариери и инструментариум от мерки за подкрепа с цел повишаване на привлекателността на научноизследователските кариери в академичните среди и извън тях • Създаване на обсерватория на научноизследователските кариери • Преработване на Хартата и Кодекса за изследователи • Създаване на платформата за таланти на ЕНП като „обслужване на едно гише“ за услугите, мрежата и порталите по инициативата EURAXESS , включително HRS4R, и RESAVER • Стартиране на инициативата ERA4You за насърчаване на движението на таланти между секторите и в целия ЕС • Обмен на добри практики по линия на системите за НИИ за подпомагане на балансираното движение на „мозъци“ • Пилотен проект с алианси на европейските университети по европейската рамка за научноизследователски кариери
--	--

5. Насърчаване на равенството между половете и стимулиране на приобщаването, като се взема под внимание декларацията от Любляна	• Разработване на механизъм за координация на политиките в подкрепа на всички аспекти на равенството между половете чрез приобщаващи планове и политики за равенство между половете и специална мрежа на ЕС за тяхното изпълнение • Стратегия за противодействие на основаното на пола насилие, включително сексуалния тормоз, в европейската система за НИИ и за гарантиране на равенството между половете в работната среда чрез институционални промени във всяка организация, финансираща или извършваща научни изследвания • Подход на политиката за укрепване на равенството между половете, насочен към интегрирането на принципа на равенство между половете с цел лансиране на новото ЕНП • Разработване на принципи за интегриране и оценка на перспективата, свързана с равенството между половете, в съдържанието на научните изследвания и иновациите в сътрудничество с националните организации за финансиране на научни изследвания
6. Задълбочаване на ЕНП чрез защита на академичната свобода в Европа	• Улесняване на разработването на подход на политиката, гарантиращ свободата на научните изследвания в Европа въз основа на декларацията от Бон относно свободата на научните изследвания • Подкрепа за заинтересованите организации при изпълнението на препоръките на насоките относно чуждестранната намеса • Публикуване на първия европейски мониторингов доклад относно свободата на научните изследвания
7. Актуализиране на насоките на ЕС за създаване на по-висока стойност на знанията	• Разработване и утвърждаване на ръководни принципи за създаване на висока стойност на знанията • Разработване на кодекс на добрите практики за интелигентно използване на интелектуалната собственост съвместно със заинтересованите страни • Разработване на кодекс на добрите практики за изследователи по отношение на стандартизацията

8. Укрепване на устойчивостта, достъпността и издръжливостта на научноизследователските инфраструктури в ЕНП	• Стратегически анализ на европейската научноизследователска инфраструктура • По-широк и по-устойчив достъп за всички държави до европейските научноизследователски инфраструктури и техните услуги и преразглеждане на Европейската харта за достъп до научноизследователски инфраструктури • Актуализиране на пътната карта на ESFRI и прилагане на рамката за мониторинг на резултатите от НИИ • Доклад относно рамката за ERIC • Засилено сътрудничество между научноизследователските инфраструктури, електронните инфраструктури и заинтересованите страни, включително чрез EOSC
9. Насърчаване на положителна среда и еднакви условия за международно сътрудничество, основано на реципрочност	• По-нататъшно развитие на ценностите и принципите за международно сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите, както е посочено в Заключенията на Съвета относно глобалния подход към научните изследвания и иновациите – стратегията на Европа за международно сътрудничество в един променящ се свят, което да бъде насърчавано в многостранните диалози с държави партньори и на международни форуми • Стартиране на пилотна инициатива по подхода „Екип Европа“ за конкретен световен регион и/или тема • Разработване на европейска програма за научна дипломация • Насърчаване на координиран съвместен подход за участие в многостранни инициативи

Приоритетна област: Съвместно разглеждане на предизвикателствата, породени от двойния екологичен и цифров преход, и увеличаване на участието на обществото в ЕНП

Действия по линия на ЕНП	Резултати
10. Превръщане на мисиите и партньорствата на ЕС в областта на НИИ в ключов принос за ЕНП	• Споделяне на информация, създаване на осведоменост и изграждането на чувство на ангажираност с мисиите на ЕС в областта на НИИ на национално, регионално и общностно равнище с цел да се насърчава ангажираността на гражданите • Наблюдение на резултатите от партньорствата и техния принос за новото ЕНП и неговите ценности и принципи (въз основа на работата на центъра за знания по партньорствата)
11. ЕНП за екологична трансформация	• Подход на политиката за рамка за сътрудничество в областта на движените от НИИ безопасни и устойчиви енергийни технологии с ниски нива на въглеродни емисии • Разработване на пилотно действие на ЕНП за НИИ в областта на зеления водород, като същевременно се гарантира съгласуваност с други свързани инициативи и без да се засяга значението на по-широкия подход на политиката в областта на водорода • ERA4FutureWork: подход на политиката (на национално, регионално, местно и европейско равнище) за осигуряване на финансиране на НИИ в областта на бъдещето на труда

12. Ускоряване на екологичния/цифровия преход на ключовите промишлени екосистеми в Европа	• Процес на консултации по свързаните с НИИ нужди на промишлените отрасли, включително нуждите от умения/повишаване на уменията, цифровизацията, стандартизацията, основана на НИИ, общите пътни карти за технологиите и научноизследователските и технологичните инфраструктури • Разработване на солидна рамка на политиката за по-добра подкрепа на фундаменталните научни изследвания на национално и европейско равнище с цел генериране на революционни знания и иновации • Разработване на подход на политиката за свързване на промишлените политики с политиките за НИИ, и по-специално на начините за ускоряване на промишленото внедряване на резултатите от НИИ, и стартиране на пилотни проекти в областта на транспортните и енергийните промишлени екосистеми • Разработване на пътни карти за промишлените технологии по отношение на нисковъглеродните технологии за енергоемките промишлени отрасли и на кръговите промишлени технологии • Разработване на механизъм за координация с цел предоставяне на промишлеността на технологичните инфраструктури, необходими за изпитване, валидиране и разширяване на мащаба на иновациите • Разглеждане на социалната адаптация на екологичния (и цифровия) преход
13. Оправомощаване на висшите учебни заведения да се развиват в съответствие с ЕНП и в синергия с европейското пространство за образование	• Подкрепа за университетите в техния цифров преход, включително чрез инициативи като „Свързани университети“; • Разработване и възприемане на подход на политиката за снабдяване на изследователите с уменията, необходими за оперативно съвместима кариера в академичните среди и извън тях • Подход на политиката за бъдеща подкрепа на равнище ЕС за по-нататъшното развитие на институциите в областта на висшето образование, включително чрез европейска инициатива за високи постижения и укрепване на инициативата за европейските университети
14. Доближаване на науката до гражданите	• Разрастване на инициативата „Пластмасови пирати – Европа, напред!“ • Стартиране на инициативата „Европейски град за наука“ по време на Европейската година на младежта и свързване в мрежа на различни европейски градове. • Анализ на осъществимостта на федерирана „Мрежа на научните медии в ЕС“, за да се гарантира по-фактологично журналистическо отразяване на науката • Предлагане на механизъм за координация на политиката по отношение на практиките за участие на обществеността, включително участието на гражданите в научните процеси

Приоритетна област: Разширяване на достъпа до високи постижения в областта на научните изследвания и иновациите в целия Съюз

Действия по линия на ЕНП	Резултати
15. Изграждане на регионални и национални екосистеми за научни изследвания и иновации с цел подобряване на регионалните/националните високи постижения и конкурентоспособност	• Определяне и създаване на пилотни центрове в ЕНП, за да се създадат условия за появата на конкурентоспособни екосистеми за научни изследвания и иновации в целия ЕС, да се запълнят териториалните празноти и да се улесни потокът на таланти и инвестиции • Процес на консултации за бъдещи двустранни дейности за сътрудничество в областта на НИИ с цел укрепване и свързване на високите постижения в областта на НИИ в ЕНП
16. Подобряване на достъпа до високи постижения	• Създаване на специално работно направление във Форума на ЕНП с цел подобряване на достъпа до високи постижения • Разработване и прилагане на подкрепа, съобразена с конкретните нужди на отделните държави членки • Подход на политиката по отношение на потенциала на COST за подобряване на достъпа до високи постижения в целия ЕС
17. Повишаване на стратегическия капацитет на европейските публични научноизследователски организации	• Изпълнение на инициатива за научно управление с участието на най-малко 100 институции в цяла Европа

Приоритетна област: Напредък по съгласуваните инвестиции и реформи в областта на научните изследвания и иновациите	
Действия по линия на ЕНП	Резултати
18. Улесняване на национален процес или разработване на инструменти на политиката за ЕНП за определяне на текущи или планирани мерки, допринасящи за осъществяването на ЕНП	Осигуряване на координация между ЕС и държавите членки при определянето и прилагането на национални подходи на политиката в подкрепа на ЕНП
19. Създаване на ефикасен и ефективен механизъм за наблюдение на ЕНП	- Разработване на онлайн платформата за политики за ЕНП с цел да се създаде последователна, солидна и проверена по отношение на качеството национална система за докладване, която да захранва онлайн платформата за политики, като се вземат предвид настоящите инструменти - Разработване на информационно табло за ЕНП, за да се следи напредъкът към приоритетите на ЕНП на равнище ЕС и напредъка на отделните действия по линия на ЕНП на равнището на държавите членки, като се вземат предвид настоящите инструменти
20. Подкрепа за приоритизирането, координацията и насочването на инвестициите и реформите в областта на НИИ	Разработване и насърчаване на възприемането на подход на политиката и инвестициите чрез двустранни и многостранни диалози по политиките с цел да се окаже подкрепа на заинтересованите държави членки при приоритизирането на инвестициите в НИИ, включително полезните взаимодействия между програмите на ЕС и националните програми, и да се приложат структурни реформи